

4 - Nadomestilo

Kako lahko zahtevam odškodnino od storilca kaznivega dejanja (v sodnem postopku, s civilno sodbo, s premoženjskopравnim zahtevkom)?

V skladu z veljavno zakonodajo lahko vsaka oseba, ki trdi, da je žrtev:

- uveljavlja premoženjskopравni zahtevek pri preiskovalnem sodniku, pristojnem za zadevo;
- vloži predlog za izdajo začasne odredbe ali tožbo pri civilnem sodišču, ki vsebinsko odloča o zadevi.

(1) Civilna tožba pri kazenskem sodišču se lahko vloži na različne načine:

- tožba, kadar kazenskega postopka ni začelo državno tožilstvo (kar sproži uvedbo kazenskega postopka).

Mogoča sta dva postopka:

- zasebni pregon (za prekrške ali delikte);
- uveljavljanje premoženjskopравnega zahtevka (za delikte ali kazniva dejanja);
- intervencija, kadar se je kazenski postopek že začel;
- uveljavljanje premoženjskopравnega zahtevka.

To se lahko izvede z uveljavljanjem zahtevka ob navzočnosti na obravnavi, pa tudi z uveljavljanjem zahtevka na daljavo, tako da se ga s priporočenim pismom s povratnico ali po telefaksu pošlje predsedniku kazenskega sodišča, pri čemer se navede, da stranka želi uveljavljati premoženjskopравni zahtevek, in znesek zahtevane odškodnine. To se lahko opravi tudi po odvetniku.

(2) Civilna tožba pri civilnem sodišču se lahko vloži v skladu s splošnim pravom o civilni odgovornosti.

Če se posameznik odloči, da se bo obrnil na civilno sodišče, da bi dobil povračilo svoje škode, zadeve nato ne bo mogel predložiti kazenskemu sodišču. Nasprotno pa bo posameznik, če se obrne na kazensko sodišče, zadevo nato lahko predložil civilnemu sodišču.

Sodišče je odredilo, da mi mora storilec plačati odškodnino/nadomestilo. Kako lahko zagotovim, da storilec res plača?

V primeru težav z izterjavo zneska odškodnine lahko posameznik uporabi civilne postopke izvršbe, za kar se obrne na sodnega izvršitelja. Predlog je treba po pošti poslati predsedniku okrožnega sodišča (*tribunal de grande instance*) v kraju stalnega prebivališča obsojenca ali, če obsojenec prestaja zaporno kazen, okrožnega sodišča, ki je pristojno za ustanovo za prestajanje zapornih kazni. Zarubijo se lahko:

- del razpoložljive preostale plače obsojenca;
- sredstva na njegovem bančnem računu;
- nekatero njegovo premoženje.

Če storilec ne plača, mi lahko država izplača predplačilo? Pod katerimi pogoji?

Če obsojenec žrtvi odškodnine ne plača prostovoljno, se lahko žrtev obrne na službo za pomoč žrtvam kaznivih dejanj pri izterjavi (*Service d'aide au recouvrement des victimes d'infractions* (SARVI)). Žrtev mora za to samo dokazati, da ji je odškodnina dodeljena s pravnomočno odločbo v kazenskem postopku (zoper katero pritožba ni več mogoča).

Služba SARVI namesto odgovorne osebe žrtvi izplača celotno odškodnino do višine 1 000 EUR; nad tem zneskom izplača predplačilo v višini 30 % zneska, vendar največ 3 000 EUR. Če je bilo izplačano predplačilo, služba SARVI preostali del dolgovane zneska izplača glede na zneske, ki jih lahko pridobi od obsojenca.

Da bi se žrtev obrnila na službo SARVI, mora pri okrožnih sodiščih (univerzalno okence sodnega tajništva, sodno tajništvo sodnika, pristojnega za žrtve, izvršilni uradi, urad za pomoč žrtvam) ali centrih za pravno pomoč, točkah dostopa do pravnih informacij in svetovanja, na sedežih občin itd. pridobiti obrazec prošnje za pomoč pri izterjavi, ti pa nato izpolnjeni obrazec pošljejo službi SARVI.

Prošnjo je treba pri službi SARVI obvezno vložiti v roku od dveh mesecev do enega leta od dneva, ko je odločba o odškodnini postala pravnomočna.

Ali sem upravičen do nadomestila od države?

Garancijski sklad za žrtve terorističnih dejanj in drugih kaznivih dejanj (*Fonds de garantie des victimes d'actes de terrorisme et d'autres infractions* (FGTI)) posreduje za zagotovitev odškodnine žrtvam terorističnih dejanj po posebnem postopku. Posreduje tudi za zagotovitev odškodnine:

- žrtvam posilstva, spolnega napada, rop, goljufije, zlorabe zaupanja, izsiljevanja sredstev, uničenja, poslabšanja ali poškodovanja premoženja;
- žrtvam kaznivega dejanja, ki je povzročilo trajno ali popolno nezmožnost za delo;
- sorodnikom žrtev naklepnega ali nenaklepnega umora.

Za pridobitev odškodnine iz sklada FGTI je treba pod nekaterimi pogoji zahtevke vložiti neposredno pri komisiji za odškodnino žrtvam kaznivih dejanj (*Commission d'Indemnisation des Victimes d'Infraction* (CIVI)) pri okrožnem sodišču v kraju stalnega prebivališča vložnika zahtevka ali v kraju kazenskega sodišča, ki odloča o kaznivem dejanju.

Zahtevek je treba pri komisiji CIVI vložiti v treh letih od datuma kaznivega dejanja. Ta rok se podaljša za eno leto od datuma zadnje odločbe v kazenskem postopku.

Če je bilo kaznivo dejanje storjeno na francoskem ozemlju, lahko odškodnino prejmejo:

- osebe francoskega državljanstva;
- državljani države članice Evropske unije.

Če je bilo kaznivo dejanje storjeno v tujini, lahko odškodnino prejmejo samo osebe francoskega državljanstva.

(1) V primeru hudega napada na osebo:

Žrtev lahko dobi celotno povračilo škode, ki izhaja iz napada na osebo, če so dejanja povzročila smrt, pohabljenje ali trajno invalidnost ali popolno nezmožnost za delo, ki traja najmanj en mesec, ali če ta dejanja pomenijo kaznivo dejanje posilstva, spolnega nasilja ali napada ali trgovino z ljudmi.

Komisija CIVI upošteva dajatve, ki jih izplačujejo socialne službe, družbe za vzajemno zavarovanje, zavarovalnice itd. Škoda, nastala na oblekah, in materialna škoda se ne povrneta.

(2) V primeru lažjega napada na osebo in premoženjske škode zaradi rop, goljufije, zlorabe zaupanja, izsiljevanja

sredstev, uničenja, poslabšanja ali poškodovanja premoženja:

Če je žrtev utrpela telesno poškodbo, posledica katere je manj kot enomesečna popolna nezmožnost za delo, ali premoženjsko škodo zaradi enega od sedmih navedenih deliktov, za odškodnino veljajo strogi pogoji in zgornja meja.

Za pridobitev odškodnine iz tega naslova morajo biti izpolnjeni naslednji dodatni pogoji:

- sredstva ne smejo presegati 1,5-kratnika zgornje meje, določene za pridobitev delne pravne pomoči (zgornja meja s popravki za upoštevanje družinskih dajatev);
- nezmožnost pridobitve učinkovitega in zadostnega povračila škode s strani zavarovalnice, socialne službe ali drugega dolžnika;
- oseba se je zaradi kaznivega dejanja znašla v težkem materialnem ali psihičnem stanju (samo za premoženjsko škodo).

Žrtev lahko pridobi odškodnino v višini največ 4 500 EUR.

Ali sem upravičen do nadomestila, če storilec ni bil obsojen?

Če storilec ni bil obsojen, lahko pri civilnem sodišču vložite civilno tožbo za povračilo škode. Dokazati boste morali odgovornost storilca za škodo, ki ste jo utrpeli.

Poleg tega se lahko žrtev na komisijo za odškodnino obrne, tudi če ne obstaja sodna odločba ali sodba kazenskega sodišča, ker je postopek pred komisijo CIVI samostojen glede na postopek pred kazenskimi sodišči, pa tudi v primeru oprostitve obdolženca ali obtoženca.

Ali sem upravičen do denarne pomoči, medtem ko čakam na odločitev v zvezi s svojim odškodninskim zahtevkom?

V okviru postopka pred komisijo CIVI lahko zahtevate predplačilo, če vaša pravica do odškodnine ni sporna in če vaše škode ni mogoče določiti, ker ne morete izračunati njenega skupnega zneska ali ker socialne službe niso sporočile višine povrnjenih zneskov. Če teh pogojev ne izpolnjujete, vam bo lahko predplačilo morebiti odobreno po presoji predsednika komisije CIVI.

■ Zadnja posodobitev: 14/08/2025

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.